

Statsforvalterens tilråding til
Miljødirektoratet om vern av skog for
Linfjell og Sauås, Nome

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Juli 2024

Innhold

1. FORSLAG	3
1.1 Hjemmelsgrunnlag.....	3
1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	4
1.3 Andre interesser	5
1.4 Planstatus	5
2. SAKSBEHANDLING	5
2.1 Saksbehandlingsprosesser	5
2.2 Forholdet til utredningsinstruksen	6
2.3 Forvaltningsmyndighet	6
3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN	6
3.1 Navn.....	6
3.2 Avgrensing	7
3.3 Verneforskriftene	7
4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER.....	7
4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser.....	7
4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	8
4.3 Avveiling skogvern - skogbruk	8
4.4 Forvaltningsmyndighet	8
5. Beskrivelse av det enkelte område med merknader	8
1. Sauås, Nome kommune	8
Området ligger i svakt oseanisk vegetasjonsseksjon og boreonemoral vegetasjonssone.	8
2. Linfjell, Nome kommune	10

1. FORSLAG

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tilrår vern av Linfjell og Sauås naturreservat i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). Linfjell og Sauås er et nytt naturreservat.

Tilrådingen omfatter 5017 dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 4305 dekar, og av dette er 3893 dekar produktiv skog.

Områdene som foreslås vernet er:

1. Linfjell og Sauås i Nome kommune, Telemark fylke

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Området foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilkåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi.

Naturreservatene skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene *a (variasjonsbredden av naturtyper og landskap), b (arter og genetisk mangfold), c (truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter).*

Verneområdene skal bidra til å oppfylle flere nasjonale mål som:

- *Eit representativt utval av norsk natur skal bevarast for kommande generasjonar.*
- *Økosystema skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.*
- *Ingen trua arter og naturtyper skal utryddast, og utviklinga til truga og nær truga arter og naturtyper skal betras.*

Opprettelse av verneområdene bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne disse naturområdene mot ulike typer inngrep, gir verneområdene også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Områdene vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10 % vern av skog.

1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Det foreslåtte verneområdet inkluderer en rødlistet naturtype og et stort antall truede og nær truede arter.

Vern av området bidrar til å redusere de negative effektene av klimaendringene, gjennom å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. Det foreslåtte verneområdet har stor variasjon og rikt artsmangfold. Slike områder er robuste mot endringer i klimaet og bidrar til langsiktig bevaring av artsmangfoldet og opprettholdelse av de økosystemtjenester skogen gir. Vern av området vil bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådingen er gammel barskog, som ifølge rapporten Skogvern som klimatiltak (NINA rapport 752) har det største karbonlageret per arealenhet i levende biomasse. Etter figur 1 i den samme rapporten kan den gjennomsnittlige karbonmengden i levende biomasse i skog som blir vernet, estimeres til å være om lag 70 tonn karbon per hektar.

I denne verneplanen er verneverdiene for området knyttet til en rødlistet naturtype, flere kjerneområder og annet areal som vil bidra til å fylle mangler i vernet. Dette vil bidra til å bevare trua og nær trua arter.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i verneforslaget er innhentet fra:

Hertzberg, M. 2020. *Naturverdier for lokalitet Sauåsen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2019. NaRIN faktaark. BioFokus.*

Solvang, R. 2021. *Naturverdier for lokalitet Luberger-Linjfjell, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2020. NaRIN faktaark. BioFokus.*

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i området som foreslås vernet er hogst, ulike typer utbygginger, vegbygging, hyttebygging, sol- og vindkraft. Vern av det foreslåtte området skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til å sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til dekning av viktige mangler i skogvernet. Området vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av truede naturtyper og levested for at stort antall truede arter, og dermed redusere den samlede belastningen på arter som har risiko for å dø ut.

Verneforskriften åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringelser betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i området vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriften kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha vesentlig negativ innvirkning på disse artene, naturtypene og landskapselementene. Vernebestemmelsene tillater likevel ikke vesentlige inngrep i området.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter

Statsforvalterens oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Førre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av verneområdet i kapittel 6.

Dersom området ikke vernes, vil det være andre sektorloversom regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.3 Andre interesser

Kraft og energi:

Statsforvalteren kjenner ikke til at det finnes knyttet til kraft- og energi interesser.

Mineraler:

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) kom med uttalelse til oppstartsmeldingen, men ikke til høringen. DMF hadde ikke merknader til verneforslaget i forbindelse med oppstartsmeldingen.

Stier, skogsbilveier og traktorveier

Det finnes noen stier innenfor verneforslaget, to separate skogsbilveier og en traktorvei ved Hestefjelltjønn som er en fortsettelse av skogsbilveien. I forbindelse med tilrådingen kom det frem at det var flere traktorsleper innenfor verneforslaget. Disse er endret til traktorveier i samråd med AT Skog.

Hytte

Under høring lå det flere bygninger innenfor verneforslaget, blant annet Linfjellhytta og ved Hestefjelltjønn. Disse er i forbindelse med tilrådingen tatt ut av verneforslaget.

1.4 Planstatus

Arealet i dette verneforslaget er avsatt som LNFR-område i Nome sin arealplan.

2. SAKSBEHANDLING

2.1 Saksbehandlingsprosesser

<i>Navn</i>	<i>Tilbud</i>	<i>Oppstart</i>	<i>Høring</i>
Sauås og Suggås*	04.07.2019	29.10.2021	27.01.2022
Linfjell og Sauås **	12.03.2020 og 07.09.2020	29.10.2021	15.11.2023

*) Ved oppstart ble området kalt for Sauåsen.

***) Ved oppstart ble området kalt for Linfjell-Lubergfjell.

Frist for innspill til høringen for Sauås og Suggås var 01.04.2022.

Frist for innspill til høringen for Linfjell og Sauås var 15.01.2024. Ved denne høringen inngikk ikke Sauås siden høringen for det arealet ble gjennomført i 2022.

Tilbudet for Linfjell omfattet også Luberg og kom inn henholdsvis 12. mars 2020 (NORSKOG) og 7. september 2020 (AT Skog). Tilbudet gjennom NORSKOG ble seinere trukket ved orientering til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark på e-post datert 20. mars 2023.

2.2 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslaget er utarbeidet i henhold til Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslaget på overordnet nivå og sammenhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur belyses. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være relevante. I kapittel 5 vurderes samfunnsnyttan av verneforslaget på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 6 omtales og vurderes generelle kommentarer og konkrete merknader til verneforslag for Linfjell og Sauås fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper. Etter avveininger mellom området verneverdier og andre samfunnsinteresser er det underveis i verneprosessen foretatt endringer i vernebestemmelser og avgrensning for verneforslaget.

Gjennomføringen i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen har medført inkluderende prosesser som sikrer en vellykket gjennomføring.

Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mulig grad tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Kravene i naturmangfoldloven § 14 er dermed oppfylt.

2.3 Forvaltningsmyndighet

Aktuelle kommuner skal gjennom høringsprosessen gi tilbakemelding på om de ønsker å få tildelt forvaltningsmyndighet for nye verneområder i tråd med gjeldene politikk på området. Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN

3.1 Navn

Verneforslaget omfatter to tilbudsområder som ble sendt på oppstart hver for seg 29.10.2021. Navnet på de to områdene som ble brukt i oppstartsmeldingen var Sauåsen og Linfjell-Lubergfjell. Det ble gjennomført høring under navnet Sauås og Suggås 27.01.2022. Etter dette ble navnet Sauås brukt på området. Tilsvarende ble Linfjell-Lubergfjell endret til Linfjell og Sauås siden Lubergfjell ble trukket ut, og Linfjell og Sauås lå som naboområder.

3.2 Avgrensning

I utgangspunktet var tilbudsområdet for Linfjell-Lubergfjell fra fire grunneiere, men en av disse trakk sitt tilbud i mars 2023. Området som utgår ligger ved Luberg på gnr/bnr 123/5 (Hestefjell – Røyrtjenmyrane; øst i tilbudsområdet). Arealet på tilbudsområdet var på hele 7534 daa. Etter at tilbudsarealet ble redusert gjensto 4328 daa.

Ved oppstart av verneprosess omfattet tilbudsområdet Sauåsen 808 daa. Etter samråd med grunneier ble noe areal trukket ut før høring slik at det gjensto 695 daa. Ny avgrensning fanget bedre opp verneverdier.

Det samlede arealet for Linfjell og Sauås er 5017 daa.

3.3 Verneforskriftene

Siden den første høringen var i 2021 og den siste i 2023 har vi sett oss nødt til å se på verneforskriften på nytt, og derfor er det gjort noen tilpasninger etter ny mal fra Miljødirektoratet. Det er også gjort en del endringer både i formålet og de enkelte bestemmelsene i verneforskriften. Dette omtales i kapittel 5.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Området er i kommunenes arealplaner avsatt til Landbruks-, natur-, friluftsliv- og reindriftsområde (LNFR-område). Kartlegginger av områdets naturverdier er gjennomført som del av verneplanprosessen. I noen tilfeller er eksisterende data brukt som utgangspunkt for vurdering av verneverdi. Bruksinteresser er klarlagt gjennom høring av verneforslag og annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil begrense de fremtidige mulighetene for bl.a. skogbruk, jordbruk, mineralutvinning regulering av vassdrag, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Det er ellers i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensning og forskriftsutforming.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har små negative konsekvenser. Samlet sett vurderer Statsforvalteren det slik at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vernet vil være positive på sikt. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes. Forslaget vil samtidig bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet. Verneforslaget vil også sikre viktige områder for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

De største kostnadene som følge av etableringen av verneområdet vil være utgifter til forvaltning og skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene. I tillegg vil det kunne være behov for å restaurere natur i deler av området. Basert på nåværende kunnskap om Linfjell og Sauås ser ikke Statsforvalteren behov for verken restaurering eller utarbeidelse av skjøtelsesplan på nåværende tidspunkt.

4.3 Avveining skogvern - skogbruk

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk den 1. juli 2020 i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å utrede forvaltningstiltak knyttet til skogvern og konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktoratene foreslått retningslinjer for avveininger.

I oppdrag fra Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 ba Klima- og miljødepartementet om at forslaget iverksettes, med noen mindre justeringer. For privateid skog skal forslaget iverksettes for områder der det mottas tilbud etter 1. februar 2022, og ved vern av offentlig eid grunn for områder der det meldes oppstart fra og med samme dato.

Linfjell og Sauås, som omfattes av denne verneplanen, er tilbudt for frivillig vern av grunneierne før 1. februar 2022. Området omfattes derfor ikke av oppdraget fra Klima- og miljødepartementet.

4.4 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren har i forbindelse med høringen ikke fått bekreftet at Nome kommune ønsker å overta forvaltningsmyndighet for Linfjell og Sauås.

5. Beskrivelse av det enkelte område med merknader

Siden tilbudsområdene kom inn på forskjellige tidspunkter og er kartlagt hver for seg, samt at det er gjennomført adskilte høringer på tilbudsområdene, har vi funnet det mest hensiktsmessig å gjengi resultatene fra kartleggingene hver for seg. Vi gjengir utdrag av resultatet fra Sauås (kartlagt som Sauåsen) først.

Verneformål:

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel gran- og furuskog, lågurtedelløvsog, rik lavlandsblandingskog og bekkekløft.

Området har særskilt betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av grove trær og rikelig med død ved, samt sjeldne og truede arter av karplanter, sopp og lav.

1. Sauås, Nome kommune

Verneverdier:

Området ligger i svakt oseanisk vegetasjonsseksjon og boreonemoral vegetasjonssone.

Området domineres av arealer med middels høy bonitet, men det er også mindre partier med høy bonitet. Vegetasjonen er ensformig med hovedsakelig middels variasjon innenfor fattige-intermediære typer, og med innslag av rikere vegetasjonstyper. Dominerende treslag utenfor kjerneområdene er furu, mens det innenfor stort sett er en god blanding av eik, osp og gran.

Skogen er for det meste eldre til gammel og godt sjiktet. Store deler av arealet oppå ryggene og i høyden består av moderat gammel furuskog, som i hovedsak er i alderen 120-160 år, og som har forholdsvis god sjiktning. I store deler av den sørøstvendte lia og innenfor kjerneområdet er det eldre skog med innslag av gamle trær av både eik, osp, gran og noe furu. Det er relativt mye stor gadd og læger, spesielt av osp, men også noe gran. Det er også relativt mange grove eiker (60 cm i diameter eller mer) og spredt med gadd, læger (stedvis av stor dimensjon) og hule trær av eik. Området har stor grad av urørthet.

Det ble registrert ni rødlistearter under kartleggingen i 2019 (Rødlista 2015). Vi har hentet ut en oppdatert oversikt fra Artskart for Sauås, og der fremkommer det at det er 12 registrerte rødlistearter (10 NT, 1 VU, 1 EN), jf. tabell under.

Den rødlistede naturtypen lågurtedelløvsog (VU) er avgrenset innenfor verneforslaget, og det finnes også mindre flekker med samme type som er for små til å avgrenses.

Det er avgrenset en naturtype «gammel lavlandsblandingsskog» med utforming «boreonemoral gran-blandingsskog» med svært viktig verdi (A-verdi) innenfor verneforslaget som utgjør store deler av totalarealet (38,7%). Områdets største og viktigste naturkvaliteter er knyttet til en forholdsvis variert skog med mange elementer knyttet til både bartrær, edelløvtrær, og boreale løvtrær – grove trær, hule trær, stående og liggende død ved. I tillegg er store deler av området en sørvendt solvarm lise og med det gunstig for kravfulle varmekjære arter – særlig av insekter. Området vurderes samlet sett som regionalt verneverdig (**).

Avgrenset verneforslag «Sauås» vil kunne bidra til oppfylning av flere viktige mangler i skogvernet. Av mangelnaturtyper oppnår området høy mangeloppfyllelse for rik blandingsskog i lavlandet, og på de generelle manglene oppnår området middels mangeloppfyllelse for lavlandsskog og biologisk gammel skog. Totalt sett oppnår verneforslaget middels mangeloppfyllelse.

Tabellen viser oversikt over rødlista arter (sopp, lav og karplanter) innenfor tilbudsområdet Sauås. Hentet fra Artskart. Vi har prioritert å vise de nyeste funnene.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Kategori	Artsgruppe	Funndato
hvit vedkorallsopp	Lentaria epichnoa	Nær truet (NT)	Sopper	23.10.2019
blanknål	Calicium denigratum	Nær truet (NT)	Lav	23.10.2019
kastanjelundlav	Bacidia biatorina	Nær truet (NT)	Lav	23.10.2019
rosenkjuka	Fomitopsis rosea	Nær truet (NT)	Sopper	01.05.2019
korallpiggsopp	Hericium coralloides	Nær truet (NT)	Sopper	23.10.2019
lind	Tilia cordata	Nær truet (NT)	Karplanter	24.09.2010
eikegreinkjuka	Haploporus tuberculosus	Nær truet (NT)	Sopper	23.10.2019
furustokkjuka	Phellinus pini	Nær truet (NT)	Sopper	23.10.2019
ruteskorpe	Xylobolus frustulatus	Nær truet (NT)	Sopper	23.10.2019
almelav	Gyalecta ulmi	Nær truet (NT)	Lav	01.05.2019
huldrenål	Chaenotheca cinerea	Sterkt truet (EN)	Lav	01.05.2019
barlind	Taxus baccata	Sårbar (VU)	Karplanter	24.09.2010

2. Linfjell, Nome kommune

Verneverdier:

Vi har valgt å gjengi resultatene for hele det opprinnelige tilbudsområdet Linfjell-Lubergfjell. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at kjerneområdene 12, 13, 15, 16, 17, 18 og 19 i sin helhet ligger på arealet som har utgått, mens kjerneområdene 11 og 21 ligger både innenfor gjenværende tilbudsareal i Linfjell og arealet som er trukket ut (mest areal innenfor gjenværende tilbudsområde). Tabellen over rødlistearter under gjelder imidlertid for Linfjell, hentet fra Artskart.

Området ligger innenfor sørboreal vegetasjonssone (65 %), deler av området er også vurdert til å ligge i boreonemoral vegetasjonssone (10 %), og de høyereliggende områdene er vurdert å være i mellomboreal vegetasjonssone (25 %). Undersøkellesområdet ligger innenfor svakt oseanisk vegetasjonsseksjon.

Undersøkellesområdet består av et relativt variert skoglandskap med eldre naturskog med dominans av fattige skogtyper som lavskog, lyngskog, bærlyngskog og blåbærskog (jfr NiN). Furu dominerer totalt sett, og spesielt topp-platåene består av åpen, glissen og gammel furuskog med mye berg i dagen. Granskogene dominerer i forsenkninger, smådaler og renner i det småtopografiske landskapet ved Linfjell. Lågurtskog inngår helt fragmentarisk, men dominerer i nedre deler av sidedalen med navn Linfjelldalen i kjerneområde 1. Her inngår det innslag av edle løvtrær som spisslønn, eik, hassel og lind samt ganske mange trær av barlind (VU). Det er anslått at minst 20 trær av barlind inngår her.

Hele undersøkellesområdet består av gammel skog (kartlegger anslo 80-120 år i lavereliggende deler), og store deler av skoglandskapet er for øvrig i svært liten grad påvirket av tyngre tekniske inngrep. Flere furutrær opp mot 2.60 meter i omkrets er registrert. Det er spredt med gadd og læger av furu på alle topp-partiene med furu. Det er ikke registrert spesielt storvokste grantrær, men det er mange gamle og seintvoksende grantrær spredt i hele området. Det er trolig god kontinuitet med død ved av gran i lommene med gammel granskog, og grove og riktig gamle lægre av gran er registrert flere steder. Gamle eiker er fåtallige.

Rødlistede naturtyper ble ikke registrert i området. Det ble registrert 21 rødlistearter under kartleggingen i 2019 (Rødlista 2015) som omfattet hele tilbudsområdet (Linfjell-Lubergfjell). Vi har hentet ut en oppdatert oversikt fra Artskart for Linfjell, og der fremkommer det at det er 27 registrerte rødlistearter (22 NT, 1 VU, 1 EN), jf. tabell under. Samlet sett oppnår foreslått verneforslag regional til nasjonal verdi (**(*)).

Tabellen viser oversikt over rødlista arter (sopp, lav, karplanter og fugl) innenfor tilbudsområdet Linfjell. Hentet fra Artskart. Vi har prioritert å vise de nyeste funnene.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Kategori	Artsgruppe	Funndato
blanknål	Calicium denigratum	Nær truet (NT)	Lav	19.10.2020
flekkhvitekjuke	Anthoporia albobrunnea	Nær truet (NT)	Sopper	22.11.2020
furupiggmusling	Irpicodon pendulus	Nær truet (NT)	Sopper	24.10.2020
furuplett	Chaetodermella luna	Nær truet (NT)	Sopper	07.11.2020
furuskjell	Cladonia parasitica	Nær truet (NT)	Lav	12.08.2023
furustokkjuke	Phellinus pini	Nær truet (NT)	Sopper	16.10.2020
gjøk	Cuculus canorus	Nær truet (NT)	Fugler	23.05.2018
gubbeskjegg	Alectoria sarmentosa	Nær truet (NT)	Lav	24.10.2020
gul snyltekjuke	Antrodiella citrinella	Nær truet (NT)	Sopper	24.10.2020

hvit vedkorallsopp	Lentaria epichnoa	Nær truet (NT)	Sopper	19.10.2020
kelolav	Ramboldia elabens	Nær truet (NT)	Lav	10.07.2023
kjøttkjuke	Leptoporus mollis	Nær truet (NT)	Sopper	24.10.2020
oransjekjuka	Hapalopilus aurantiacus	Nær truet (NT)	Sopper	24.10.2020
ospehvitkjuka	Antrodia pulvinascens	Nær truet (NT)	Sopper	22.11.2020
piggskorpe	Dentipellis fragilis	Nær truet (NT)	Sopper	07.11.2020
rosenkjuka	Fomitopsis rosea	Nær truet (NT)	Sopper	07.11.2020
ruteskorpe	Xylobolus frustulatus	Nær truet (NT)	Sopper	07.11.2020
rynkeskinn	Phlebia centrifuga	Nær truet (NT)	Sopper	07.11.2020
sprikeskjegg	Bryoria nadvornikiana	Nær truet (NT)	Lav	07.11.2020
svartsoneskjuka	Phellinus nigrolimitatus	Nær truet (NT)	Sopper	10.11.2020
sølvkjuka	Skeletocutis exilis	Nær truet (NT)	Sopper	22.11.2020
tyrikjuka	Sidera lenis	Nær truet (NT)	Sopper	24.10.2020
barlind	Taxus baccata	Sårbar (VU)	Karplanter	16.10.2020
granmeis	Poecile montanus	Sårbar (VU)	Fugler	24.10.2020
hornskinn	Crustoderma corneum	Sårbar (VU)	Sopper	07.11.2020
klengekjuka	Skeletocutis brevispora	Sårbar (VU)	Sopper	04.11.2020
skyggekjuka	Anomoporia kamschatca	Sårbar (VU)	Sopper	19.10.2020

Vurdering av mangelloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Luberg-Linfjell.

Mangelnaturtyper: Middels mangelloppfyllelse

Generelle mangler (lavlandsskog, høybonitets skog og biologisk gammel skog): Middels mangelloppfyllelse

Restaurering- og utviklingspotensial: Ingen-lav mangelloppfyllelse

Storområdekvaliteter: Høy mangelloppfyllelse

Samlet mangelloppfyllelse: Høy mangelloppfyllelse

Tabellen viser arealfordeling i Linfjell og Sauås.

Navn	Totalareal (daa)	Skogareal totalt (daa)	Produktiv skog (daa)
Sauås	695	691	590
Linfjell	4323	3614	3303
Linfjell og Sauås	5017	4305	3893

Inngrepsstatus og andre interesser:

Det er noen stier innenfor området. I tillegg er det skogsbil- og traktorveier, samt ei hytte innenfor verneforslaget. Ellers er det ingen kjente tekniske inngrep.

Sammendrag av høringsuttalelser for to separate høringer:

Høring og uttalelser til Sauås og Suggås:

Siden det er gjennomført to separate høringer i denne verneprosessen, først en egen høring for Sauås og Suggås (bare navnet Sauåsen i oppstartsmeldingen) i 2021, deretter en egen høring for Linfjell og Sauås i 2023, har vi valgt å gjengi høringsuttalelsene for hver av disse høringene. Vi har også lagt til Statsforvalterens kommentarer for hvert område.

Verneforslaget for Sauås og Suggås ble sendt på felles høring som omfattet 11 områder. Verneforslaget ble sendt på høring til følgende mottakere: Grunneiere, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Drangedal kommune, Fyresdal kommune, Kviteseid kommune, Nome kommune, Seljord kommune, Drangedal skogeierlag, Drangedal JFF, Drangedal og Tørdal bondelag, Drangedal Everk, Fyresdal turlag, Fyresdal JFL, Fyresdal skogeigarlag, Fyresdal Bondelag, Grenland friluftsråd, Hjartdal Elverk AS, Holla bondelag, Holla JFF, Lunde JFF, Lunde og Flåbygd Bondelag, Kviteseid JFF, Kviteseid skogeigarlag, Kviteseid bondelag, Kviteseid turlag, Nome skogeigarlag, Seljord skogeigarlag, Seljord JFL, Seljord turlag, Naturvernforbundet i Midt-Telemark, Forum for natur og friluftsliv i Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, NOF Telemark, Telemark Energi AS, Telemark turistforening, Vestfold og Telemark orienteringskrets, Tinn Energi, Statens Vegvesen Region Sør, Norges Vassdrags- og energidirektorat Region Sør, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft, Vest-Telemark Kraftlag AS, Øst-Telemarkens Brukseierforening, Arendal Vassdrags Brugseierforening, Lede AS, Telemark Orienteringskrets, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening, Telemark Sau og Geit, AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Institutt for biovitenskap, Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, 16. Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske komite, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, NSB hovedadm., NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU, Ringve botaniske have, NTNU, Vitenskapsmuseet, SABIMA, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Språkrådet, Universitets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

Det har kommet inn 6 høringsuttalelser til verneforslaget for Sauås. Vi har tatt med uttalelser til oppstartsmeldingen når vedkommende instans kun har kommet med uttalelse til den (Statnett og Statkraft).

Statnett kom ikke med høringsuttalelse, men uttalte seg til oppstartsmeldingen. Der uttaler de at de ikke har transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene, og har derfor ingen merknader.

Statkraft kom ikke med høringsuttalelse til Sauås og Suggås, men ga uttalelse til oppstartsmeldingen for Sauåsen. Statkraft hadde ingen innvendinger til det varslede skogvernet, men ga en egen uttalelse til verneforslaget for Modalen i Tokke kommune.

BaneNor SF og Forsvarsbygg har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget.

Landbruksdirektoratet har gitt noen generelle innspill som omhandler traktorveger og ferdselsveger, og merking og rydding av slike, støler/seterområder, beiting og reindrift. Landbruksdirektoratet skriver videre at de går ut fra at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglige kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) uttaler at så langt NVE kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser i området. NVE gjør likevel oppmerksom på at Telemark Energi AS (tidligere

Midt-Telemark Energi AS) har områdekonsesjon. NVE oppfordrer nettselskapet til å uttale seg om verneforslaget kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. NVE har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. Det er spesielt viktig at områdekonsesjonærene uttaler seg om aktuelle planer. NVE ber nettselskapene å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt. For at selskapene skal ha mulighet til å uttale seg videre i prosessen, bes det om at de inkluderes i høringslisten. Som følge av lovkrav fra NVE har flere av nettselskapene endret navn. Det er viktig at riktig selskap med riktig navn blir inkludert i høringslisten. Statnett har uttalt seg i forbindelse med oppstartsmeldingen og informerer at de ikke har transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.

Føre AS (datterselskap av Telemark Energi AS) er nettselskap i Nome og Midt-Telemark kommuner, og uttaler at de ikke har infrastruktur i nærheten, eller kjenner til noen planer i området.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) skriver at tre av områdene som var på felles høring kommer i kontakt med mineralske ressurser eller bergrettigheter. Dette omfatter ikke verneforslaget for Sauås. DMF har derfor ikke merknad til dette området i høringsuttalelsen.

Statsforvalterens kommentarer for Sauås og Suggås:

Til innspill fra Landbruksdirektoratet vil Statsforvalteren kommentere at vi ikke kjenner til at det ligger støl/sæterområde innenfor verneforslaget, men at det er tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften.

Høring og uttalelser til Linfjell og Sauås:

Verneforslaget for Linfjell og Sauås ble sendt på felles høring høsten 2023 som omfattet to verneforslag, Værstadjellet og Linfjell-Sauås. Begge områdene ligger i Nome kommune. Verneplanen for de to områdene ble sendt på høring til grunneiere, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Nome kommune, Holla bondelag, Holla jeger- og fiskerforening, Landsmarka Jeger og Fisk, Lunde jeger og fiskerforening, Lunde og Flåbygd bondelag, Nome jeger og fiskerforening, Nome Skogeigarlag, Fortidsminneforeningen avd. Telemark, Grenland Friluftsråd, Naturvernforbundet i Midt-Telemark, Forum for natur og friluftsliv i Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, BirdLife Telemark, DNT, Telemark turistforening, Vestfold og Telemark orienteringskrets, Statens Vegvesen, Skagerak Energi, Skagerak Kraft, Lede, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, v/Silje Hegg, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening, Telemark Sau og Geit, Telemark natur og ungdom, avd. Skien, AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådenes Landsforbund, Institutt for biovitenskap, Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet sentralt, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund Norges Idrettsforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund sentralt, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, BirdLife Norge, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NSB, hovedadministrasjonen, NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU, Ringve botaniske have, NTNU, Vitenskapsmuseet, SABIMA, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Språkrådet, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

Det har kommet inn fem høringsuttalelser til verneforslaget for Linfjell. Vi har tatt med uttalelser til oppstartsmeldingen når vedkommende instans kun har kommet med uttalelse til den (DMF, Forsvarsbygg, Statnett og Statkraft).

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) kom ikke med høringsuttalelse til Linfjell og Sauås, men har kommet med uttalelse til oppstartsmeldingen for Linfjell-Lubergfjell. DMF har ingen merknader til verneforslaget.

Forsvarsbygg kom ikke med høringsuttalelse til Linfjell og Sauås, men ga uttalelse til oppstartsmeldingen for Linfjell-Lubergfjell. Forsvarsbygg ga uttrykk for at de ikke så noen konflikter med verneforslaget, og ba om at det ble tatt nødvendige unntak for militær operativ virksomhet. Forsvarsbygg ba videre om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvaret sine luftfartøy ble tatt med i forskrift, for å ivareta hensynet til militær luftoperativ virksomhet. Forsvarsbygg har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Statnett kom ikke med høringsuttalelse til Linfjell og Sauås, men de ga uttalelse til oppstartsmeldingen for Linfjell-Lubergfjell. Der uttaler de at de ikke har transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene, og har derfor ingen merknader.

Statkraft kom ikke med høringsuttalelse til Linfjell og Sauås, men ga uttalelse til oppstartsmeldingen for Linfjell-Lubergfjell. Statkraft hadde ingen innvendinger til det varslede skogvernet, men ga en egen uttalelse til verneforslaget for Modalen i Tokke kommune.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) uttaler at det ikke finnes energiinteresser innenfor verneforslaget Linfjell og Sauås. Føre AS er områdekonsesjonær. I NVE sitt innspill til høringen er Føre AS satt som kopimottaker og NVE ber Føre AS om å komme med uttalelse, selv i tilfeller uten konflikt. Statsforvalteren har ikke mottatt uttalelse fra Føre AS.

BaneNOR har kommet med uttalelse og har ingen merknader til verneforslaget.

Lede AS har gitt uttalelse om at de ikke har anlegg i området, og har derfor ingen merknader.

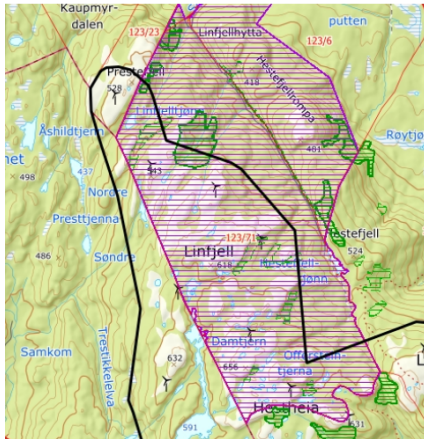
Fred Olsen Renewables uttaler følgende til høringen:

«Viser til samtalen vår denne uken om en mulig forespørsel om å redusere området som inngår i verneplan for Linfjell-Sauås

Utsnittet nedenfor viser at området som er til høring overlapper med arealet som er foreslått til Brunane-Luberg hybridkraftverk (<https://fredolsenrenewables.com/windfarm-collection-norway-brunane-luberg-vindmollesti/>), og som utvikles av Drangedal Kraft, Telemark Energi og Fred. Olsen Renewables.

Vi utviklere er i dialog med grunneiere om en eventuell reduksjon av arealet og vil komme med en tilbakemelding på dette innen 1.mars.»

Vedlagt uttalelsen til Fred Olsen Renewables følger et kart som viser forslag til planområdet for Brunane-Luberg hybridkraftverk:

Grunneier Kjetil Runningen på eiendom gnr./bnr. 123/6 uttaler at det går en skogsbilvei gjennom hans eiendom, og at den krever vedlikehold.

Statsforvalterens kommentarer:

I forbindelse med uttalelsen fra Forsvarsbygg har Statsforvalteren innarbeidet hensynet til Forsvarets aktiviteter i forskriften for Linfjell og Sauås, jf. § 6.

I forbindelse med uttalelsen til NVE har vi ikke mottatt ytterligere innspill (Føre).

Når det gjelder uttalelsen fra Fred Olsen Renewables har Statsforvalteren ikke mottatt noen ytterligere tilbakemelding.

I forhold til uttalelse fra grunneier Runningen så har Statsforvalteren imøtekommet dette gjennom åpning for vedlikehold av skogsbilvei i forskriften for området, jf. § 4 bokstav d.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Linfjell og Sauås som i høringsforslaget av høsten 2023.

Avgrensing

Et areal på 7 dekar er tatt ut etter høring. Arealet ble tatt ut med bakgrunn i at det ligger flere bygninger to forskjellige steder innenfor verneforslaget. Dette har kommet frem under arbeidet med tilrådingen. Statsforvalteren tilrår avgrensingen med endringer som beskrevet.

Verneforskrift

Verneformålet er endret etter høringen. Under høringen hadde verneformålet denne teksten:

«Formålet med forskriften er å ta vare på et stort og variert skoglandskap og områder med høy grad av urørthet som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av naturtyper representert ved gammel gran- og furuskog, rik lavlandsblandingskog, bekkeløft, samt forekomst av grove trær og rikelig med død ved.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av sjeldne og truede arter av karplanter, sopp og lav.»

I forbindelse med tilrådingen foreslås denne noe endrede teksten i formålsparagrafen:

«Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av gammel gran- og furuskog, lågurtedelløvsskog, rik lavlandsblandingsskog og bekkekløft. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av grove trær og rikelig med død ved, samt sjeldne og truede arter av karplanter, sopp og lav.»

Bakgrunnen for endringen i formålsparagrafen er at vi i etterkant av høringen så behovet for en bedre tilpasning både tekstlig og faglig til Miljødirektoratets mal for forskrifter.

Det er i forbindelse med tilrådingen også gjort andre endringer i forskriften. Endringene i forskriften vises i kursiv. I § 4 bokstav d har vi lagt til en endring av ordlyden. Endringen vises i kursiv.

I § 5 bokstav b er også ordlyden endret.

I § 6 bokstav b har vi føyd til at det kan transporteres hjortevilt også med traktor og ATV på traktorveier avmerket på vernekartet. Dette er lagt til etter en dialog med tilbyderne via AT Skog.

I § 7 har vi endret bokstav a for å tilpasse ordlyden til forskriftsmalen. I verneforskriftens § 7 bokstav c har Statsforvalteren lagt til en bestemmelse som var glemt å ta med i forlaget til verneforskrift som fulgte med høringen:

«nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b».

I § 7 bokstav i har vi føyd til aktuelle bestemmelser som omfattes av motorferdsel.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med endring i verneforskrift og vernekart som beskrevet.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart for Linfjell og Sauås i Nome kommune

Vedlegg 2. Verneforskrift

Vedlegg 3. Høringsuttalelser